

(เผยแพร่ในสื่อท้องถิ่น)

สร้างบ้านพักล่องลำทะเล : จิ้งซี...ต้องรื้อถอน !

โดย นายปกครอง

รายได้จาก “อุตสาหกรรมการท่องเที่ยว” นับว่าเป็นกำลังสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศไทยมาหลายสิบปี และแม้ปีนี้จะมีชะงักไปมากเพราะอุบัติการณ์ของไวรัสโควิด ๑๙ แต่เรายังหวังว่าการค้นพบวัคซีนจะช่วยทำให้การค้าการท่องเที่ยวของไทยกลับมาคึกคักและมีชีวิตชีวาอีกครั้งในเร็ววัน

เวลาที่วางแผนไปเที่ยว “ที่พักแรม” เป็นหนึ่งในปัจจัยที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวและมีส่วนสำคัญในการตัดสินใจของนักท่องเที่ยว จึงไม่แปลกที่ผู้ประกอบการจะพยายามสรรสร้างที่พักของตนให้สวยงาม สะดวกสบาย ดูโดดเด่นเป็นเอกลักษณ์จนลูกค้าผู้ไปเยือนไม่อาจอดใจที่จะเซลฟี่ไปอวดเพื่อน ๆ ในโลกโซเชียลให้ตามไปเช็คอินด้วยตัวเองสักครั้ง !

ที่ผ่านมาจึงมักพบว่ากรณีผู้ประกอบการท่องเที่ยวสร้างที่พักหรือสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ บุกรุกป่าสงวนหรือรุกล้ำทะเลปรากฏให้เห็นอยู่บ่อยครั้ง.... เช่นเดียวกับอุบัติเหตุที่จะเล่าต่อไปนี้ ... ซึ่งชวนให้นึกถึงเนื้อเพลงที่ว่า ... “จิ้งซี...มันต้องถอน !”

มูลเหตุของเรื่องมีอยู่ว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นเจ้าของรีสอร์ตในจังหวัดตราด อ้างว่าได้รับความเดือดร้อนเสียหายจากการที่ผู้อำนวยการสำนักงานเจ้าท่าภูมิภาค สาขาตราด (ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑) มีคำสั่งให้รื้อถอนบ้านพักรับรองนักท่องเที่ยวและสิ่งปลูกสร้างอื่น ๆ ที่ล่องลำเข้าไปในทะเลโดยไม่ได้รับอนุญาต ผู้ฟ้องคดีได้อุทธรณ์คำสั่งแต่ถูกยกอุทธรณ์ จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครองขอให้เพิกถอนคำสั่งพิพาท โดยอ้างว่าคำสั่งให้รื้อถอน**ไม่ได้ให้โอกาสผู้ฟ้องคดีได้รับทราบข้อเท็จจริงและได้แย้งแสดงพยานหลักฐาน** ซึ่งสิ่งปลูกสร้างบางรายการสามารถขออนุญาตให้ถูกต้องตามกฎหมายได้ จึงเป็นการออกคำสั่งโดยไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙

ส่วนผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ได้ฟ้องแย้งโดยขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนอาคารหรือสิ่งอื่นใดที่ปลูกสร้างล่องลำเข้าไปในทะเลออกไปภายในเวลาที่ศาลกำหนด

คดีมีจึงประเด็นพิจารณาว่า **คำสั่งของผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ที่สั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ล่องลำไปในทะเลภายในน่านน้ำไทย ขอบด้วยกฎหมายหรือไม่ ?**

ศาลปกครองสูงสุดพิจารณาแล้วเห็นว่า เมื่อผู้ฟ้องคดีรับสารภาพในคดีอาญาต่อศาลจังหวัดว่าได้ปลูกสร้างบ้านพักรับรอง สะพานทางเดิน และชานตากอากาศ ล่องลำเข้าไปในทะเลภายในน่านน้ำไทยโดยไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าท่า ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ศาลจังหวัดจึงมีคำพิพากษาลงโทษปรับผู้ฟ้องคดีเป็นเงิน ๑๖๖,๕๐๐ บาท ต่อมาเจ้าท่าได้ตรวจสอบพบว่าอาคารและสิ่งปลูกสร้างตามคำพิพากษาดังกล่าวยังคงอยู่และใช้ประโยชน์ในการประกอบธุรกิจดั้งเดิม และตรวจพบสิ่งปลูกสร้างใหม่ 1 รายการ เป็นท่าลาดคอนกรีตยื่นล้ำเข้าไปในทะเลเพื่อใช้สำหรับนำเรือขึ้นลงทะเลด้วย **ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ จึงมีคำสั่งให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างดังกล่าวออกจากพื้นที่ทั้งหมด ๖๘๗.๑๗ ตารางเมตรให้แล้วเสร็จภายใน ๔๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง**

แม้ว่าคำสั่งให้รื้อถอนดังกล่าวจะมีลักษณะเป็นคำสั่งทางปกครอง แต่โดยที่มาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้บัญญัติไว้เพื่อให้ใช้บังคับสำหรับคำสั่งทางปกครองที่ “อาจกระทบถึงสิทธิ” ของคู่กรณี โดยเป็น**สิทธิที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย หรือจากการได้รับอนุญาตตามกฎหมาย** แต่การออกคำสั่งให้รื้อถอนของเจ้าท่ากรณีดังกล่าวใช้บังคับกับผู้ฟ้องคดีซึ่งกระทำการฝ่าฝืนบทบัญญัติของกฎหมาย จึงหาได้มี “สิทธิ” ที่ได้รับการรับรองหรือคุ้มครองตามกฎหมาย หรือจากการได้รับอนุญาต อันอาจถูกกระทบตามนัยของมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แต่อย่างใดไม่ กรณีจึงไม่จำเป็นต้องให้โอกาสได้แย้งตามมาตรา ๓๐ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติดังกล่าว

เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่าผู้ฟ้องคดีได้ให้การรับสารภาพในคดีอาญาต่อศาลจังหวัดในข้อหา ความผิดต่อพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ ว่าได้ปลูกสร้างบ้านพักรับรอง โดยไม่ได้รับอนุญาตจากผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ ซึ่งเป็นการฝ่าฝืนพระราชบัญญัติดังกล่าว และไม่เข้าหลักเกณฑ์สิ่งปลูกสร้าง ล่วงล้ำทะเลที่จะสามารถอนุญาตให้ทำได้ตามกฎหมาย ดังนั้น การที่ผู้ถูกฟ้องคดีที่ ๑ มีคำสั่งตามมาตรา ๑๑๘ ทวิ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่ล่วงล้ำเข้าไปในทะเลทั้งหมดภายใน ๔๐ วัน นับแต่ วันที่ได้รับคำสั่ง จึงชอบด้วยกฎหมายแล้ว พิพากษาให้ผู้ฟ้องคดีรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่พิพาทภายในเวลาที่ศาลกำหนด (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. ๘๒๕/๒๕๖๐)

คดีนี้... ถือเป็นตัวอย่างของผู้ประกอบการที่ยึดประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้ง โดยไม่คำนึงถึง ส่วนรวมและการรักษากฎหมาย ซึ่งสุดท้ายผลประโยชน์ที่ได้ก็ไม่ยั่งยืนและต้องถูกรื้อถอนทั้งหมด ทั้งนี้ ปัจจุบัน ได้มีการออกพระราชบัญญัติการเดินเรือในน่านน้ำไทย (ฉบับที่ ๑๗) พ.ศ. ๒๕๖๐ ที่ได้มีการแก้ไขเพิ่มเติม โดยให้อำนาจเจ้าท่าในการรื้อถอนสิ่งปลูกสร้างที่เจ้าท่าของอาคารฝ่าฝืนไม่ยอมรื้อถอนตามคำสั่งของเจ้าท่าเองได้ โดยไม่จำเป็นต้องร้องขอให้ศาลสั่งเหมือนในอดีต อย่างไรก็ตาม ผู้ที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายในการรื้อถอนก็คือ เจ้าของอาคารที่ก่อสร้างโดยไม่ชอบด้วยกฎหมาย ... นะครับ

(ปรึกษาคดีปกครอง ได้ที่สายด่วนศาลปกครอง ๑๓๕๕ และสืบค้นเรื่องอื่น ๆ ได้จาก www.admincourt.go.th เมนูวิชาการ เมนูย่อยอุทธรณ์จากคดีปกครอง)